

ОРІЄНТОВНЕ КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧНЕ ПЛАНУВАННЯ
з української мови для 5-их класів пілотних шкіл
на 2021–2022 н. р.

Відповідає **модельній навчальній програмі** «Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: **Заболотний О. В., Заболотний В. В., Лавринчук В. П., Плівачук К. В., Попова Т. Д.**), яку рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ від 12.07.2021 № 795).

Розроблено з урахуванням Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 № 898, та Типової освітньої програми для 5–9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02.2021 № 235.

140 годин, 4 години на тиждень

№ уроку	Зміст програмового матеріалу	Дата
ВСТУП Значення мови в житті людини й суспільства. Українська мова — державна мова України		
1, 2	Мова як основний засіб спілкування. Інші функції мови. Мовні й немовні засоби спілкування. Значення української мови як державної в житті Української держави та її громадян. Зміст статті 10 Конституції України	
3	РМ. Мовлення і спілкування. Загальне уявлення про мовлення як діяльність. Види мовленнєвої діяльності. Різновиди мовленнєвого спілкування. Мета спілкування та адресат мовлення	
4	РМ. Основні правила спілкування. Монологічне та діалогічне спілкування. Складання та розігрування діалогів відповідно до запропонованої ситуації спілкування	
5	РМ. Читання мовчки тексту, аналіз прочитаного, відповіді на запитання за змістом прочитаного, виконання тестових завдань	
ПОВТОРЕННЯ ТА УЗАГАЛЬНЕННЯ ВИВЧЕНОГО В ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ Текст. Речення. Слово		
6	РМ. Текст. Змістова й композиційна єдність, зв'язність тексту. Тема, основна думка тексту, мікротема, тематичне	

	речення. Простий план тексту. Будова тексту (зачин, основна частина, кінцівка). Ключові слова в тексті	
7–9	Текст. Поділ тексту на речення. Слово як компонент речення. Лексичне значення слова. Слово як частина мови. Граматичні форми слів різних частин мови (практично)	
10	РМ. Типи мовлення: розповідь, опис, роздум	
11	РМ. Особливості будови опису предмета. Усний вибірковий переказ художнього тексту, що містить опис предмета (за колективно складеним простим планом)	
12	Навчальний диктант	
ЛЕКСИКОЛОГІЯ		
Групи слів за значенням		
13	Лексичне значення слова. Однозначні й багатозначні слова (повторення). Тлумачний словник	
14	Використання багатозначних слів у прямому й переносному значеннях (повторення). Роль слів у переносному значенні в художньому стилі мовлення	
15	Тренувальні вправи. РМ. Особливості будови опису тварини	
16	РМ. Усний докладний переказ розповідного тексту художнього стилю з елементами опису тварини, що містить синоніми та антоніми (за колективно складеним простим планом)	
17	Синоніми (<i>повторення і поглиблення</i>). Синонімічний ряд. Роль синонімів у мовленні. Словник синонімів	
18	Антоніми (<i>повторення і поглиблення</i>). Роль антонімів у мовленні. Антоніми в прислів'ях і приказках. Словник антонімів	
19	РМ. Письмовий докладний переказ тексту розповідного характеру з елементами опису предмета (або тварини), що містить синоніми та антоніми (за самостійно складеним простим планом)	
20	РМ. Аналіз письмового переказу	
21	Омоніми (<i>повторення і поглиблення</i>). Розрізнення омонімів і багатозначних слів. Словник омонімів	
22	Пароніми. Словник паронімів	
23	Урок культури мовлення. Вживання слів відповідно до їхнього лексичного значення, антисуржик, розрізнення паронімів, точність у використанні синонімів	
24	Нетрадиційний урок (вікторина, КВК, аукціон знань, рольова гра, конференція, екскурсія, телерепортаж тощо)	
25	Узагальнення вивченого з розділу «Лексикологія»	
26	Контрольна робота. Лексикологія (<i>тестові завдання</i>)	

27	Навчальний диктант	
БУДОВА СЛОВА. ОРФОГРАФІЯ		
28	Основа слова й закінчення. Змінні й незмінні слова (<i>повторення і поглиблення</i>)	
29, 30	РМ. Контрольна робота. Письмовий докладний переказ розповідного тексту художнього стилю	
31	РМ. Аналіз письмового переказу	
32	Корінь слова. Спільнокореневі слова та форми слова (<i>повторення і поглиблення</i>). Спільнокореневі слова як засіб зв'язку речень у тексті	
33	Урок культури мовлення. Невиправдане вживання спільнокоренових слів	
34	Префікс (<i>повторення і поглиблення</i>). Префікси, які надають словам емоційного забарвлення та виразності	
35	Суфікс (<i>повторення і поглиблення</i>). Суфікси, які надають словам емоційного забарвлення та виразності	
36	РМ. Особливості твору-опису тварини. Письмовий твір-опис тварини з використанням слів із суфіксами та префіксами, що надають тексту емоційного забарвлення і виразності (у художньому стилі)	
37	РМ. Аналіз письмового твору-опису	
38	Розбір слова за будовою	
39	Правопис значущих частин слова (<i>повторення</i>). Орфограма. Орфографічний словник	
40	Написання префіксів <i>пре-, при-, прі-</i>	
41	Тренувальні вправи	
42	РМ. Особливості твору-опису предмета. Письмовий твір-опис предмета з використанням слів із суфіксами та префіксами, що надають тексту емоційного забарвлення і виразності (у художньому стилі)	
43	Узагальнення вивченого з розділу «Будова слова. Орфографія»	
44	Контрольна робота. Будова слова. Орфографія (<i>тестові завдання</i>)	
ФОНЕТИКА. ГРАФІКА. ОРФОЕПІЯ. ОРФОГРАФІЯ		
Звуки мови і звуки мовлення. Позначення звуків мовлення на письмі.		
Склад. Наголос		
45	Звуки мови і звуки мовлення. Відмінність їх від інших звуків, які створює людина. Звуки голосні та приголосні. Фонетична транскрипція	
46	Приголосні тверді й м'які, шиплячі (<i>повторення</i>). Напівпом'якшені (пом'якшені) приголосні	
47	Приголосні дзвінки й глухі (<i>повторення</i>). Вимова звуків, які	

	позначаємо буквами <i>г і з</i>	
48	РМ. Особливості будови розповіді. Письмовий твір-розповідь на основі власного досвіду в художньому стилі (за планом)	
49	РМ. Аналіз письмового твору-розповіді	
50	Позначення звуків мовлення на письмі. Алфавіт. Співвідношення звуків і букв. Звукове значення букв <i>я, ю, є, ї</i> та <i>щ</i> (повторення)	
51	Фонетичний розбір слова	
52	Склад. Основні правила переносу	
53	Контрольна робота. Диктант	
54	Аналіз контрольного диктанту	
55	Наголос. Словник наголосів. Логічний наголос для виділення слів зі смисловим навантаженням	
56	Урок творчості. Створення малюнків, колажів, коміксів, аудіозаписів тощо про нормативне наголошування слів	
57	Нетрадиційний урок (вікторина, КВК, аукціон знань, рольова гра, конференція, екскурсія, телерепортаж тощо)	
58	Узагальнення вивченого	
59	Контрольна робота. Звуки мови і звуки мовлення. Позначення звуків мовлення на письмі. Склад. Наголос (тестові завдання)	
60	Урок культури мовлення. Виразне читання текстів. Вимова звуків, наголошування слів, антисуржик	
61	Підсумковий урок	
62	Резервний урок	
Вимова голосних і приголосних звуків. Чергування звуків. Правопис префіксів з- (зі-, с-), роз-, без-		
63	Вимова голосних звуків. Ненаголошені голосні [е], [и], [о] в коренях слів. Позначення на письмі ненаголошених голосних [е], [и] в коренях слів (повторення і поглиблення)	
64	Тренувальні вправи. Орфограма (практично)	
65	Вимова приголосних звуків (у тому числі приголосних у префіксах з-, роз-, без-). Уподібнення приголосних звуків. Орфоепічний словник	
66	Тренувальні вправи. Написання слів із сумнівними приголосними	
67	Правопис префіксів з- (зі-, с-), роз- (розі-), без-	
68	Спрощення в групах приголосних	
69	Найпоширеніші випадки чергування голосних звуків (практично)	
70	Найпоширеніші випадки чергування приголосних звуків (практично)	
71	Основні випадки чергування [у] – [в], [і] – [й] (правила	

	милозвучності)	
72	Тренувальні вправи. Уживання прийменника з і його варіантів із, зі, (зо) (правила милозвучності)	
73	РМ. Особливості складання есе. Письмове есе про красу й милозвучність української мови (про транспорт майбутнього, воду в природі тощо)	
74	РМ. Урок відкритих думок. Представлення власного есе	
75	Контрольна робота. Вимова голосних і приголосних звуків. Чергування звуків. Правопис префіксів з- (зі-, с-), роз- (розі-), без- (тестові завдання)	
Уживання м'якого знака. Апостроф. Сполучення букв йо, ьо. Подвоєння букв		
76	Позначення м'якості приголосних на письмі. Уживання м'якого знака (повторення і поглиблення)	
77	Тренувальні вправи	
78	Сполучення букв йо, ьо	
79	РМ. Будова елементарного роздуму	
80	РМ. Усний докладний переказ художнього тексту розповідного характеру з елементами роздуму (за планом)	
81	Апостроф (повторення і поглиблення)	
82	Тренувальні вправи	
83	Урок творчості. Візуалізація текстової інформації, переведення текстової інформації в графічну (схема, плакат, постер, малюнок, комікс, мем, мотиватор, фотоколаж, хмара слів, інтелект-карта, сторінка лейпбука, слайд-шоу, відеоролик тощо про вживання апострофа чи м'якого знака)	
84	РМ. Письмовий твір-роздум на тему, пов'язану із життєвим досвідом учнів, у художньому стилі (за колективно складеним планом)	
85	РМ. Аналіз письмового твору-роздуму	
86	Подвоєння букв на позначення збігу однакових приголосних	
87	Тренувальні вправи	
88	Подвоєння букв на позначення подовжених приголосних	
89	Тренувальні вправи	
90	Нетрадиційний урок (вікторина, КВК, аукціон знань, рольова гра, конференція, екскурсія, телерепортаж тощо)	
91	Узагальнення вивченого з розділу «Фонетика. Графіка. Орфоепія. Орфографія»	
92	Контрольна робота. Уживання м'якого знака. Сполучення букв йо, ьо. Апостроф. Подвоєння букв (тестові завдання)	
93	Навчальний диктант	
ВІДОМОСТІ ІЗ СИНТАКСИСУ ТА ПУНКТУАЦІЇ		

Словосполучення і речення. Головні та другорядні члени речення		
94	Словосполучення. Відмінність словосполучення від слова й речення. Головне й залежне слово в словосполученні	
95	Граматична помилка в словосполученнях	
96	Речення, його граматична основа (підмет і присудок). Речення з одним головним членом (<i>загальне ознайомлення</i>)	
97	Тренувальні вправи	
98	Види речень за метою висловлювання: розповідні, питальні, спонукальні. Види речень за емоційним забарвленням: окличні і неокличні (<i>повторення</i>). Пунктуаційна помилка	
99	РМ. Усний переказ повідомлення ЗМІ з визначенням актуальності й несуперечливості інформації	
100	РМ. Письмовий твір-роздум у художньому стилі (за колективно складеним планом)	
101	РМ. Аналіз письмового твору-роздуму	
102	Другорядні члени речення. Додаток як другорядний член речення	
103	Означення як другорядний член речення	
104	Тренувальні вправи	
105	Обставина як другорядний член речення	
106	Тренувальні вправи	
107	Синтаксичний розбір простого речення	
108	Контрольна робота. Словосполучення і речення. Головні та другорядні члени речення (<i>тестові завдання</i>)	
109	Урок культури мовлення. Уживання слів відповідно до їхнього лексичного значення, антисуржик, наголошування слів	
Речення з однорідними членами. Звертання. Вставні слова та сполучення слів. Складне речення. Пряма мова. Діалог		
110	Речення з однорідними членами (без сполучників і з найбільш уживаними сполучниками). Кома між однорідними членами речення	
111	Узагальнювальне слово в реченні з однорідними членами. Двокрапка перед однорідними членами речення після узагальнювального слова. Тире перед узагальнювальним словом	
112	Тренувальні вправи	
113	РМ. Письмовий докладний переказ тексту розповідного характеру з елементами роздуму, що містить однорідні члени речення	
114	РМ. Аналіз письмового переказу	
115	Звертання. Поширені і непоширені звертання. Розділові знаки	

	для виділення звертань (<i>повторення</i>)	
116	Найбільш уживані вставні слова та сполучення слів (практично). Виділення вставних слів на письмі комами	
117	Тренувальні вправи	
118	РМ. Лист до рідної людини з використанням звертань і вставних слів	
119	Складні речення з безсполучниковим і сполучниковим зв'язком	
120	Кома між частинами складного речення	
121	Тренувальні вправи	
122, 123	РМ. Контрольна робота. Письмовий докладний переказ тексту	
124	Пряма мова. Розділові знаки для оформлення прямої мови	
125	Тренувальні вправи	
126	Діалог. Розділові знаки для оформлення діалогу	
127	РМ. Створення усного повідомлення за визначеними характеристиками на основі певної графічної інформації (діаграми, графіка тощо)	
128	Нетрадиційний урок (вікторина, КВК, аукціон знань, рольова гра, конференція, екскурсія, телерепортаж тощо)	
129	Узагальнення вивченого з розділу «Відомості із синтаксису та пунктуації»	
130	Контрольна робота. Речення з однорідними членами. Звертання. Вставні слова та сполучення слів. Складне речення. Пряма мова. Діалог (<i>тестові завдання</i>)	
ПОВТОРЕННЯ ТА УЗАГАЛЬНЕННЯ ВИВЧЕНОГО В 5 КЛАСІ		
131	Лексикологія	
132	Будова слова й орфографія	
133, 134	Фонетика. Графіка. Орфоепія. Орфографія	
135	Синтаксис і пунктуація	
136	РМ. Усний переказ повідомлення ЗМІ з обґрунтуванням достовірності, повноти інформації (у разі потреби звертаючись до відповідних джерел, доречно цитуючи окремі фрагменти почутого повідомлення)	
137	Контрольна робота. Диктант	
138	Урок культури мовлення. Уживання слів відповідно до їхнього лексичного значення, антисуржик, розрізнення паронімів, наголошування слів, точність і логічність мовлення	
139	Підсумковий урок	
140	Резервний урок	